

Nils-Aslak Valkeapää (1943-2001), várra beakkáneamos sámi girječálli. Áillohaš-rohkki lei diktačálli, juoigi, nuohttačálli ja govvadáiddár. Gowva: MIN ÁIGI.

Sámi girjjálašvuohta

1970-LOGUS EALÁSKII SÁMI GIRJJÁLAŠVUOHTA. Sihke sámi čáppagirjjálašvuođa ja fágagirjjálašvuođa ovdáneami sáhtta čatnat dien áigodaga sámi rahčamušaide ja eará kultuvrralaš ovdanbuktimiidda.

Sámi girječállit, nu go eanas eará álgoálbmotgirječállit ge dahket, čáallet hui unnan lohkkiiide go buohtastahtta eanetloguálbmoga lohkkiiiguin. Dávjá álgoálbmotlohkkiin lea leamaš, ja lea ain unnán skuvlaoahppu. Danin lea leamaš dehálaš sámi kultuvrralaš ovdasteddjiide, oaččuhit Norgga eiseválddiid ásahit doarjjaortnegiid earret eará sámi girjjálašvuhtii. Dát lei dehálaš danin go girjeoastit eai lean ja eai leat odne ge nu ollusat, ja ii makkárge lágádus sáhtášii gokčat olggosgoluidis vuvdi- ma bokte. Sámi girječállit eai ge sáhte vuordit dinet dušše girjevuodmiin.

1984:s ožžo Sápmi, Kalaallit Nunaat (Ruonáeanan) ja Fearsullot vejolašvuođa nammadit iežaset guovllu girjjiid Davviriikalaš ráđi girjjálašvuođabálkkašupmái. Sápmelaš Nils-Aslak Valkeapää oačču Davviriikalaš ráđi girjjálašvuođabálkkašumi 1991:s. Valkeapää lei gudnejahttojuvnon riikkaidviidosáččat girječállin ja dáiddárin, ja su girjjit leat jorgaluvvon mángga davviriikkagielaide ja engelasgillii.

Samene – en hándbok, Karasjok 2003